

**SUAUGUSIŲ ŽMONIŲ
SVEIKATOS
NETOLYGUMAI ŠIAULIŲ
MIESTE 2013 METAIS**

TURINYS

TYRIMO METODAS IR KONTINGENTAS	3
TYRIMŲ REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS	5
1. Demografinė situacija.....	5
2. Lankymasis sveikatos priežiūros įstaigoje.....	6
3. Gyventojų lankymasis pas šeimos gydytoją.....	8
4. Lankymasis pas gydytojus be siuntimo.....	13
5. Lankymasis pas gydytojus su siuntimu.....	15
6. Sveikatos priežiūros specialistų elgesys su pacientu, jų atliekamas darbas bei pacientų finansinės galimybės įsigyjant gydymo procedūras ar vaistus.....	18
7. Pacientų gyvenimo sąlygos.....	22
IŠVADOS	25

TYRIMO METODAS IR TIRIAMŲJŲ KONTINGENTAS

Tyrimo tikslas: - nustatyti 65 metų amžiaus ir vyresnių asmenų sveikatos netolygumus Šiaulių mieste.

Tyrimo metodika

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras bendradarbiaudamas su Higienos institutu 2013 m. rugsėjo - spalio mėn. atliko tyrimą, kuriuo buvo siekiama išsiaiškinti sveikatos priežiūros įstaigos prieinamumą Šiaulių miesto gyventojams. Buvo išdalinta 50 anketų, iš kurių užpildytos 41. Į duomenų bazę suvestos 35, o likusios anketos buvo neužpildytos ar nepilnai užpildytos, todėl nebuvo įtrauktos į duomenų bazę.

Duomenų apdorojimas ir analizė

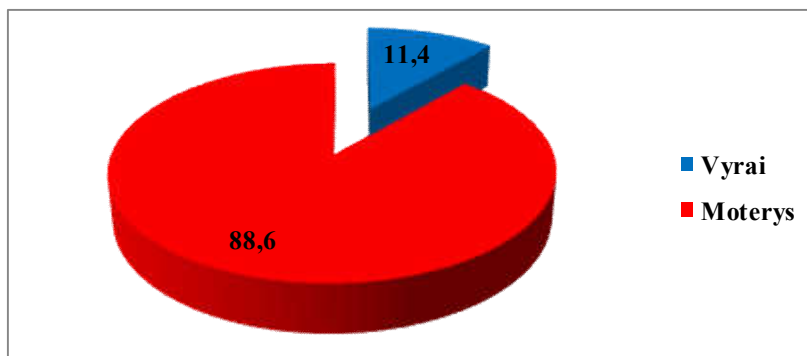
Apklausos rezultatai buvo analizuojami naudojant kompiuterinį SPSS 17.0 versijos statistinį duomenų analizės paketą bei Microsoft Excel programą. Statistinės duomenų analizės rezultatai pateikiami lentelėse bei diagramose. Atliekant duomenų analizę, buvo laikytasi nuostatos, kad požymių skirtumai statistiškai reikšmingi, kai $p < 0,05$. Hipotezės tikrintos taikant z ir χ^2 testus.

Duomenys analizuoti taikant aprašomąją statistiką.

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

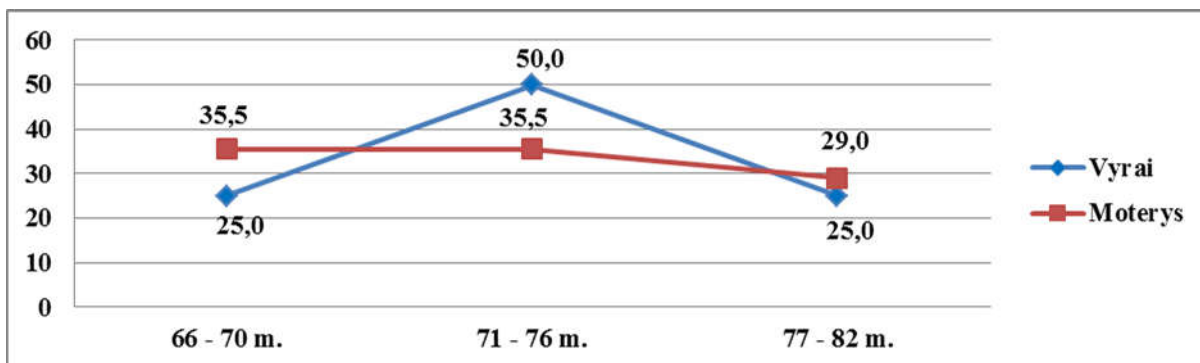
1. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

Iš tyrime dalyvavusių 35 Šiaulių miesto gyventojų, didžiąją dalį (88,6 proc.) sudarė moterys, 11,4 proc. - vyrai (žr. 1 pav.).

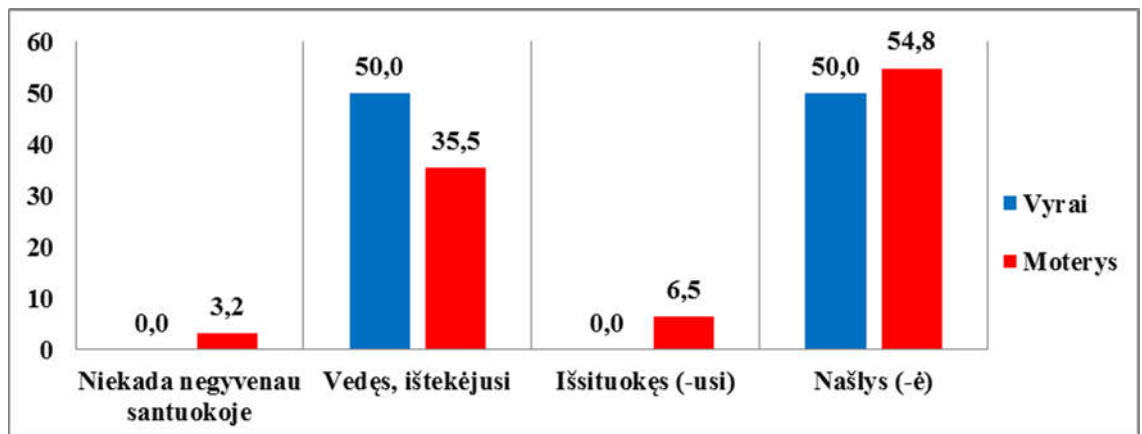
1 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

Lyginant tyrimo duomenis pagal amžiaus grupes, didžiąją respondentų dalį sudarė 71 – 76 metų (37,1 proc.) ir 66 – 70 metų amžiaus (34,3 proc.) asmenys. Moterų daugiausia buvo 66 – 70 metų ir 71 – 76 metų, o vyrų – 71 – 76 metų amžiaus (žr. 2 pav.).

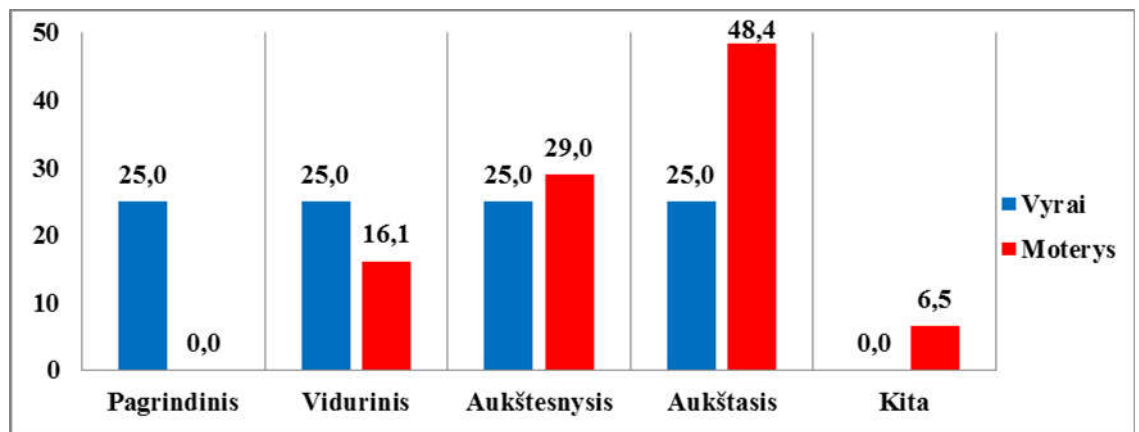
2 pav. Vyrų ir moterų pasiskirstymas, lyginant pagal amžiaus grupes (proc.)

Lyginant respondentus pagal šeimyninę padėtį ir lytį matome, kad našlių buvo didžiausia dalis, kuri sudarė daugiau nei pusę (52,4 proc.) visų tiriamųjų. Vedusių vyrų buvo 50,0 proc., o ištekejusių moterų - 35,5 proc. Nevedusių moterų buvo 3,2 proc., o išsiskyrusių moterų - 6,5 proc. (žr. 3 pav.).

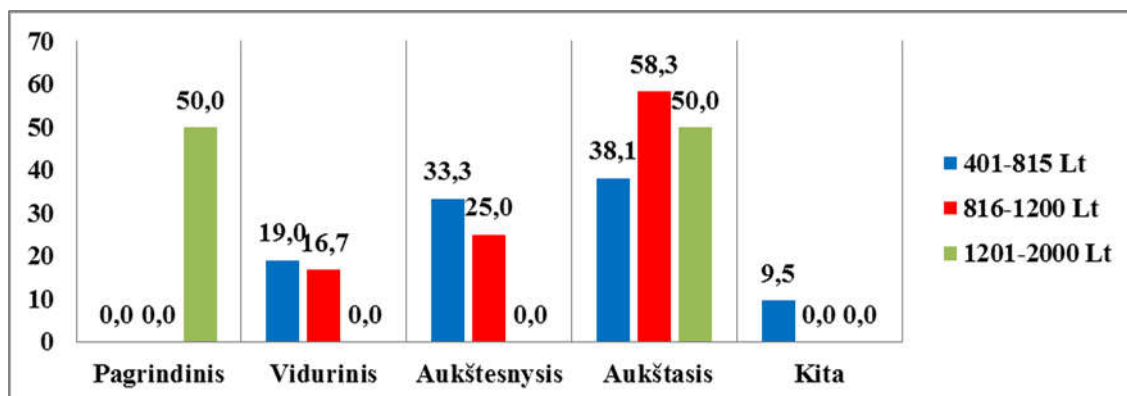
3 pav. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal šeimyninę padėtį ir lytį (proc.)

Tyrimo metu buvo nustatyta, kad 48,4 proc. moterų ir 25,0 proc. vyrų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą. Aukštesnįjį išsilavinimą turėjo 29,0 proc. moterų ir 25,0 proc. vyrų, vidurinį išsilavinimą turėjo 25,0 proc. vyrų ir 16,1 proc. moterų. 25,0 proc. vyrų turėjo pagrindinį išsilavinimą ir 6,5 proc. moterų kitą išsilavinimą (žr. 4 pav.).

4 pav. Respondentų išsilavinimas, lyginant pagal lytį (proc.)

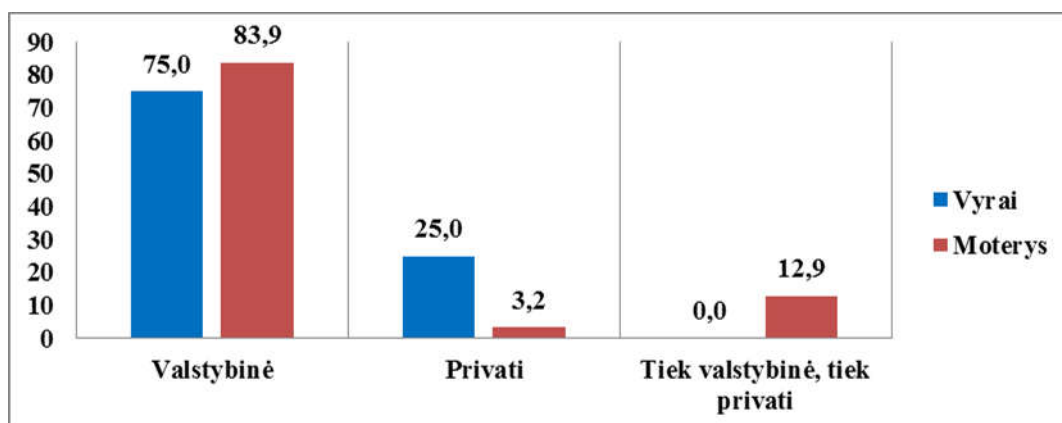
Analizuojant mėnesio pajamas pagal išsilavinimą, matome, kad 50,0 proc. tiriamųjų, kurių pajamos yra 1201 – 2000 Lt turi pagrindinį išsilavinimą. 19,0 proc., kurių pajamos 401 – 815 Lt ir 16,7 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt turi vidurinį išsilavinimą. 33,3 proc., kurių pajamos 401 – 815 Lt ir 25,0 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt turi aukštesnįjį išsilavinimą. 58,3 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt, 50,0 proc., kurių pajamos 1201 – 2000 Lt ir 38,1 proc., kurių pajamos 401 – 815 Lt, turi aukštąjį išsilavinimą, o 9,5 proc., kurių pajamos 401 – 815 Lt, turi kitą išsilavinimą (žr. 5 pav.).

5 pav. Mėnesio pajamos, lyginant pagal išsilavinimą (proc.)

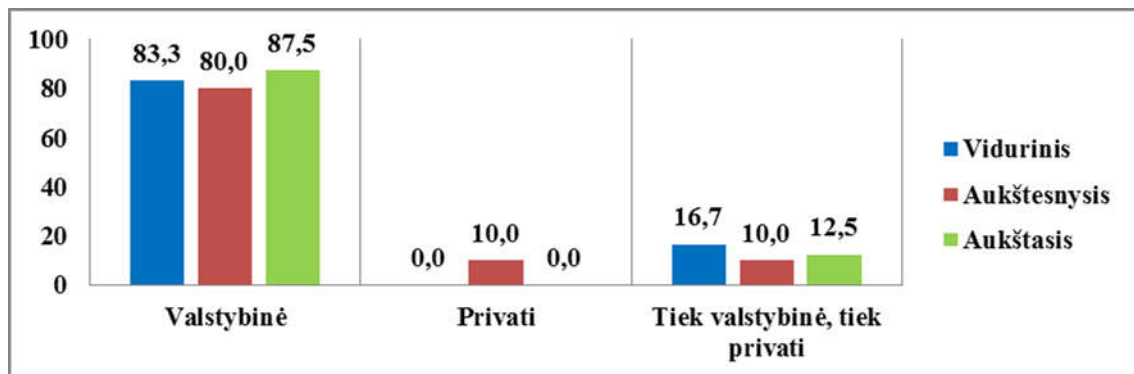
2. LANKYMASIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOJE

Iš apklausos rezultatų matyti, kad dauguma moterų (83,9 proc.) ir vyrų (75,0 proc.) lankosi valstybinėse sveikatos priežiūros įstaigose. 25,0 proc. vyrų ir 3,2 proc. moterų teigė, kad lankosi privačiose įstaigose ir 12,9 proc. moterų lankosi tiek valstybinėse, tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose (žr. 6 pav.).

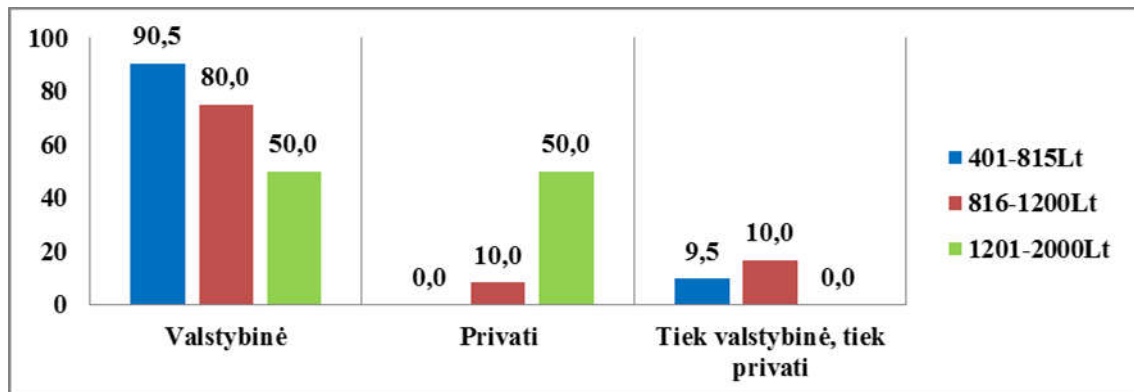
6 pav. Sveikatos priežiūros įstaigų lankymas, lyginant pagal lytį (proc.)

Atsižvelgiant į išsilavinimą, dauguma vidurinį, aukštesnįjį ir aukštąjį išsilavinimą turinčių respondentų lankosi valstybinėse sveikatos priežiūros įstaigose. 10,0 proc. aukštesniojo išsilavinimo tiriamieji lankosi privačiose. 16,7 proc. su viduriniu išsilavinimu, 10,0 proc. su aukštesniuoju ir 12,5 proc. su aukštuoju lankosi tiek valstybinėse, tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose (žr. 7 pav.).

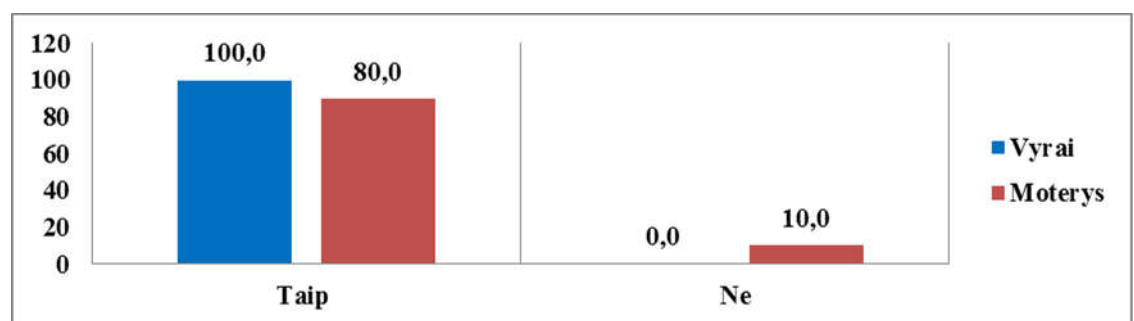
7 pav. Sveikatos priežiūros įstaigų lankymas, lyginant pagal išsilavinimą (proc.)

Analizuojant duomenis pagal pajamas, 90,5 proc. tiriamųjų, kurių pajamos siekia 401-815 Lt renkasi valstybines priežiūros įstaigas, o 9,5 proc. tiek valstybines, tiek privačias įstaigas. 80,0 proc. respondentų, kurių pajamos 816-1200 Lt – valstybines, po 10,0 proc. privačias bei tiek valstybines, tiek privačias. Po 50,0 proc. apklaustų gyventojų, kurių pajamos 1201-2000 Lt renkasi valstybines ir privačias sveikatos priežiūros įstaigas (žr. 8 pav.).

8 pav. Sveikatos priežiūros įstaigų lankymas, lyginant pagal pajamas (proc.)

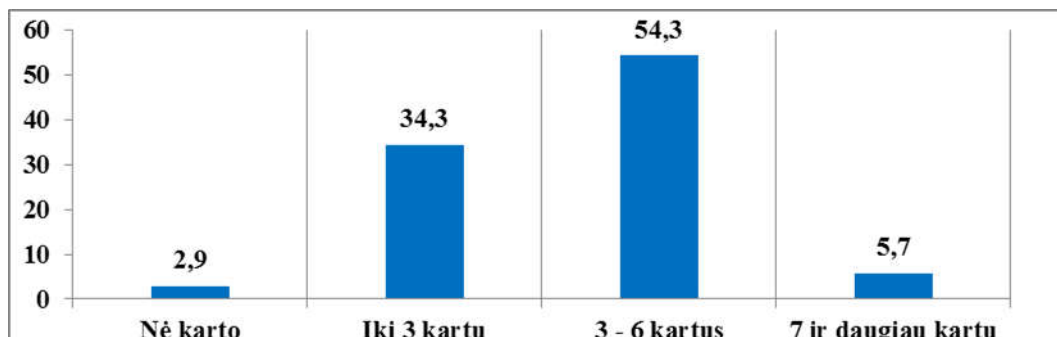
Iš apklausos rezultatų matyti, kad tiek vyrams (100,0 proc.) ir moterims (80,0 proc.) per pastaruosius 12 mėn. buvo suteiktos ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos. 10,0 proc. moterų teigė, kad ambulatorinė paslauga nebuvo suteikta (žr. 9 pav.). Tyrimo rezultatai parodė, kad beveik visiems vyrams ir moterims problemų pasiekti sveikatos priežiūros įstaigą, kurioje gauna paslaugas, nekyla.

9 pav. Ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų suteikimas per pastaruosius 12 mėn., lyginant pagal lytį (proc.)

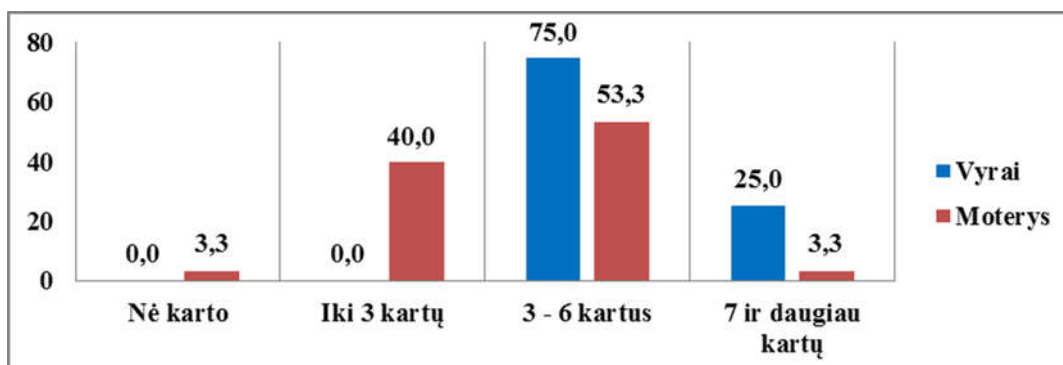
3. GYVENTOJŲ LANKYMASIS PAS ŠEIMOS GYDYTOJĄ

Iš apklausos rezultatų matyti, kad daugiausia 54,3 proc. asmenų 3 - 6 kartus lankėsi pas šeimos gydytoją per paskutinius 12 mėn., iki 3 kartų - 34,3 proc., 5,7 proc. – 7 ir daugiau kartų ir 2,9 proc. – nė karto (žr. 10 pav.).

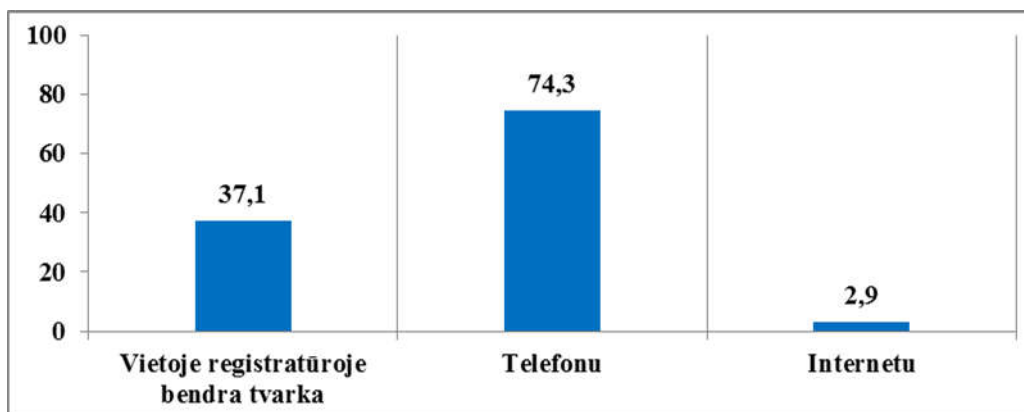
10 pav. Gyventojų lankymasis pas šeimos gydytoją per paskutinius 12 mėn. (proc.)

Analizuojant duomenis pagal lytį, matome, kad daugiausia 75,0 proc. vyrų ir 53,3 proc. moterų 3 - 6 kartus lankėsi pas šeimos gydytoją per paskutinius 12 mėn. 40,0 proc. moterų – iki 3 kartų, 25,0 proc. vyrų ir 3,3 proc. moterų – 7 ir daugiau kartų bei 3,3 proc. moterų nė karto (žr. 11 pav.). Tyrimo duomenimis, tiriamieji, kurie savo sveikatą įvertino gerai (66,7 proc.) ir vidutiniškai (59,3 proc.), daugiausia 3 – 6 kartus lankėsi pas šeimos gydytoją per paskutinius 12 mėn.

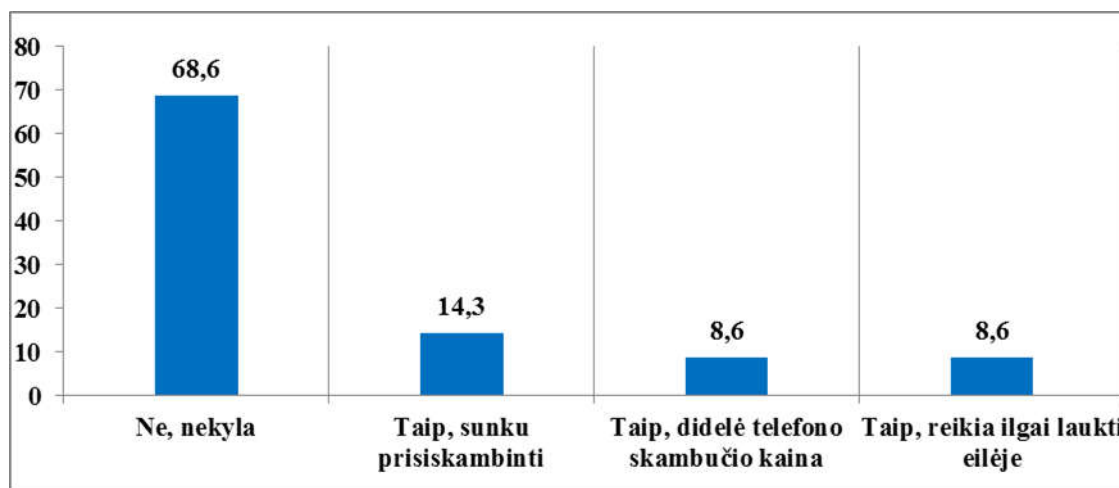
11 pav. Gyventojų lankymasis pas šeimos gydytoją per paskutinius 12 mėn., lyginant pagal lytį (proc.)

Didžioji dalis apklaustų respondentų teigė, kad pas šeimos gydytoją registruojasi telefonu (74,3 proc.). Registratūroje bendra tvarka registruojasi 37,1 proc., o internetu 2,9 proc. apklaustų asmenų (žr. 12 pav.). Daugiausia 75,0 proc. vyrų ir 74,2 proc. moterų pas šeimos gydytoją registravosi internetu.

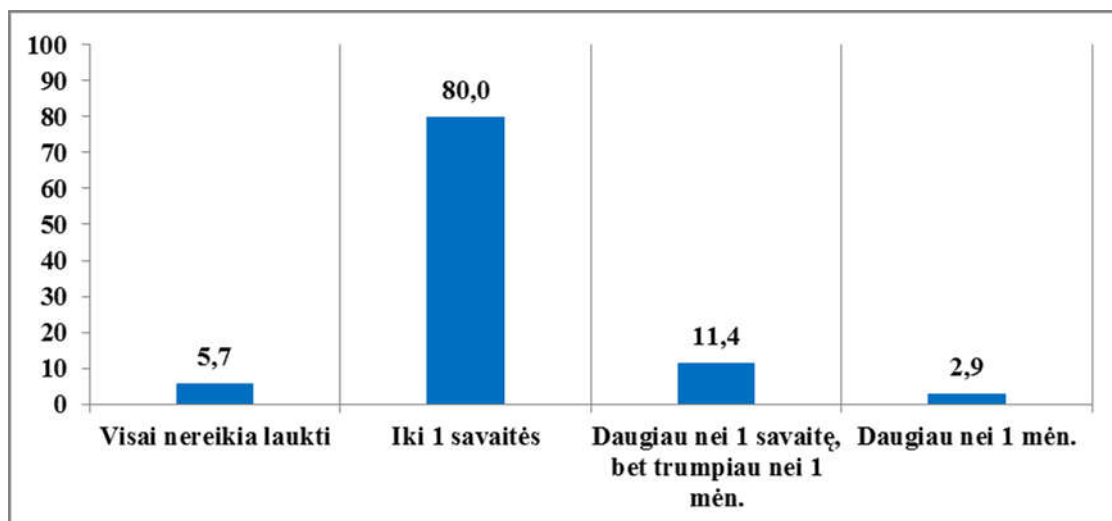
12 pav. Registravimosi būdai pas šeimos gydytoją (proc.)

Vertinant išskylančias problemas registruojantis pas šeimos gydytoją, 68,6 proc. apklaustųjų teigė, kad tokių problemų jiems nekyla. 14,3 proc. būna sunku prisiskambinti, po 8,6 proc. kyla problemų dėl didelių skambučių kainų bei ilgų eilių (žr. 13 pav.). 75,0 proc. vyrų ir 67,7 proc. moterų teigė, kad problemų registruojantis pas šeimos gydytoją nekyla.

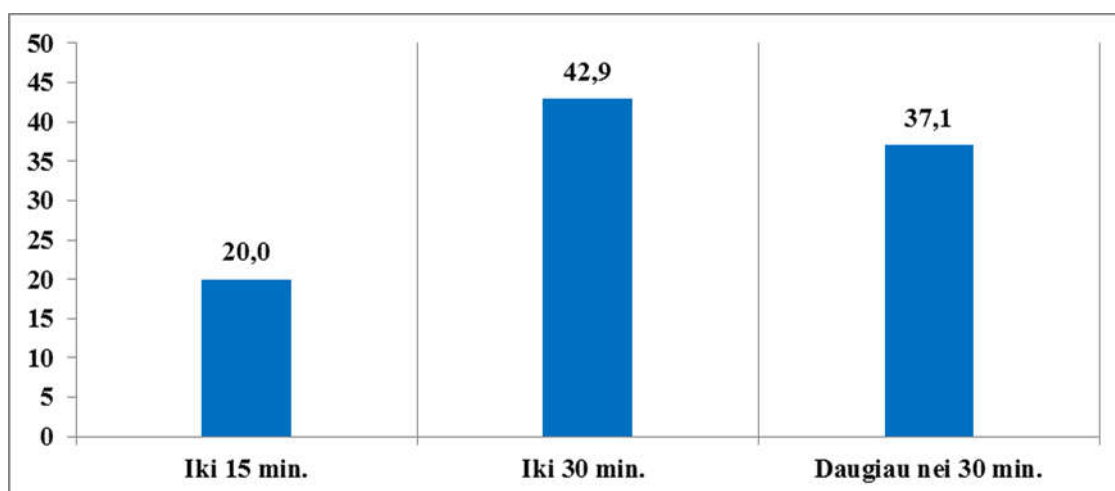
13 pav. Problemos, kylančios dėl registravimosi pas šeimos gydytoją (proc.)

Respondentų buvo klausama, kiek dažniausiai jie laukia iki patekimo pas šeimos gydytoją. Daugiausia 80,0 proc. gyventojų teigė, kad laukia iki 1 savaitės, 11,4 proc. – daugiau nei 1 savaitę, bet trumpiau nei 1 mėn., 5,7 proc. – visai nereikia laukti ir 2,9 proc. – daugiau nei 1 mėn. (žr. 14 pav.). Daugiausia 83,9 proc. moterų ir 50,0 proc. vyrų tenka laukti iki 1 savaitės.

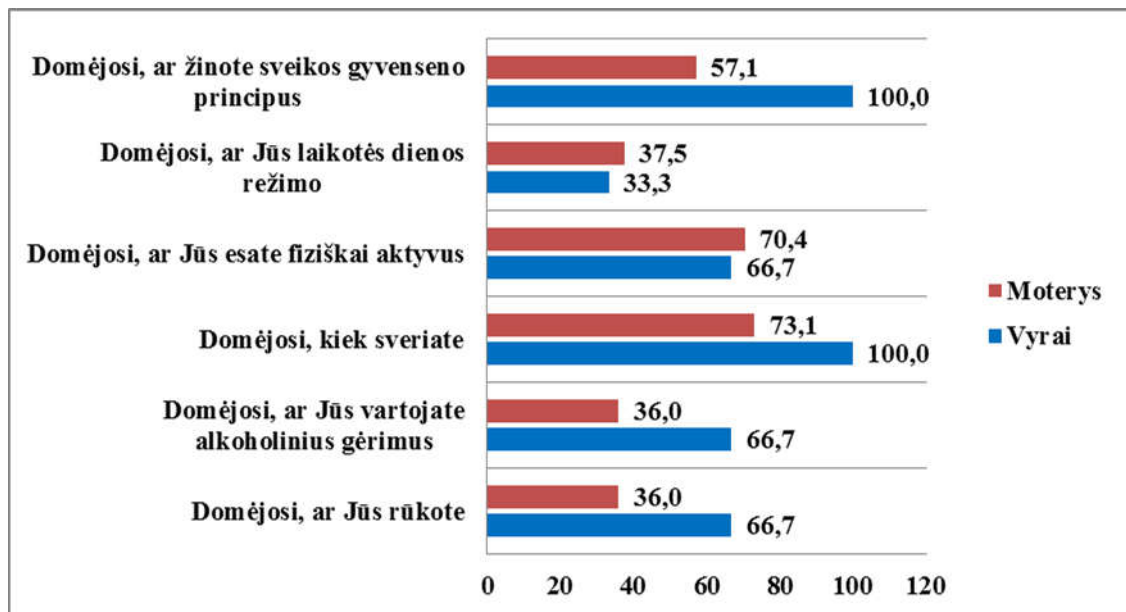
14 pav. Laukimo laikas nuo registracijos iki patekimo pas šeimos gydytoją (proc.)

Vertinant laukimo laiką prie šeimos gydytojo kabineto, 42,9 proc. apklaustųjų daugiausia laukia prie šeimos gydytojo kabineto iki 30 min. Daugiau nei 30 min. laukiantis prie kabineto nurodė 37,1 proc. ir 20,0 proc. – iki 15 min. (žr. 15 pav.).

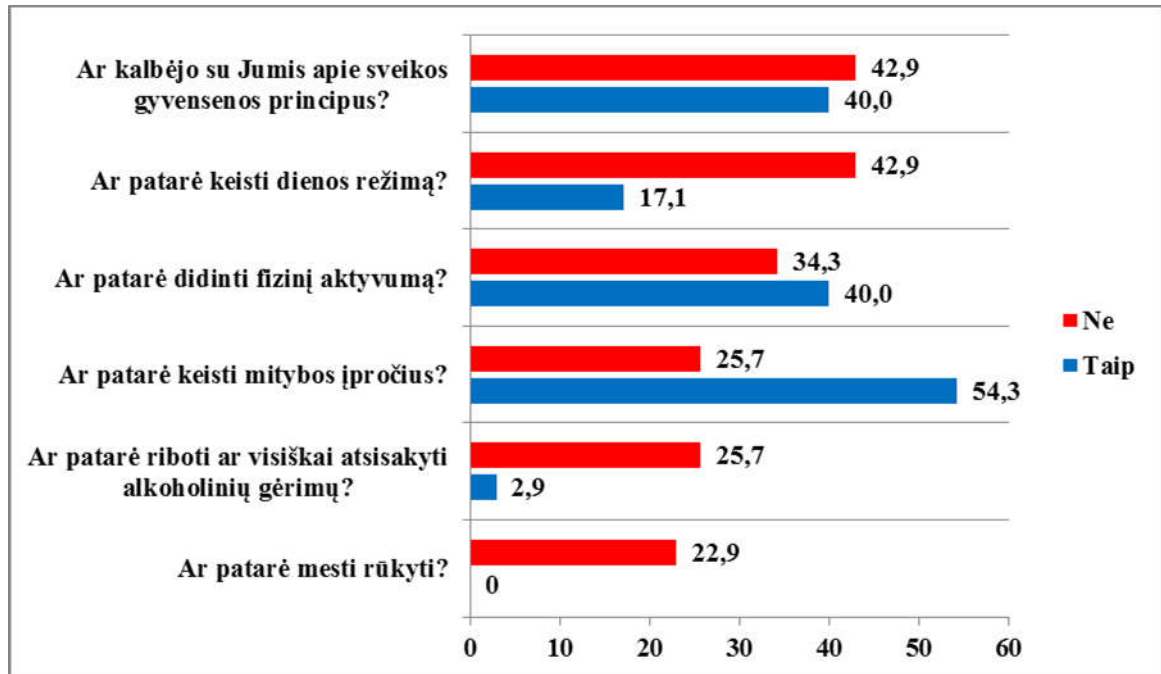
15 pav. Laukimo laikas prie šeimos gydytojo kabineto (proc.)

Analizuojant duomenis pagal lytį, matome, kad šeimos gydytojas visų vyrų klausė apie jų sveikos gyvensenos principus ir svorį, mažiausiai - apie dienos režimą. Moterų daugiausia klausė apie svorį (73,1 proc.) ir fizinį aktyvumą (70,4 proc.), mažiausiai - apie alkoholinius gėrimus ir rūkymą (po 36,0 proc.) (žr. 16 pav.).

16 pav. Šeimos gydytojo domėjimasis apie pacientą, lyginant pagal lytį (proc.)

Respondentų buvo teirautasi, ar jų šeimos gydytojas patarė jiems sveikiau gyventi. Kad kalbėjo apie sveikos gyvensenos principus teigiamai atsakė 40,0 proc., kad nepatarė keisti dienos režimo teigiamai atsakė 17,1 proc. tiriamųjų. Didinti fizinį aktyvumą patarė 40,0 proc. respondentų, keisti mitybos įpročius patarė 54,3 proc., riboti ar visiškai atsisakyti alkoholinių gėrimų patarė 2,9 proc. respondentų (žr. 17 pav.).

17 pav. Šeimos gydytojo patarimai pacientams dėl sveikos gyvensenos (proc.)

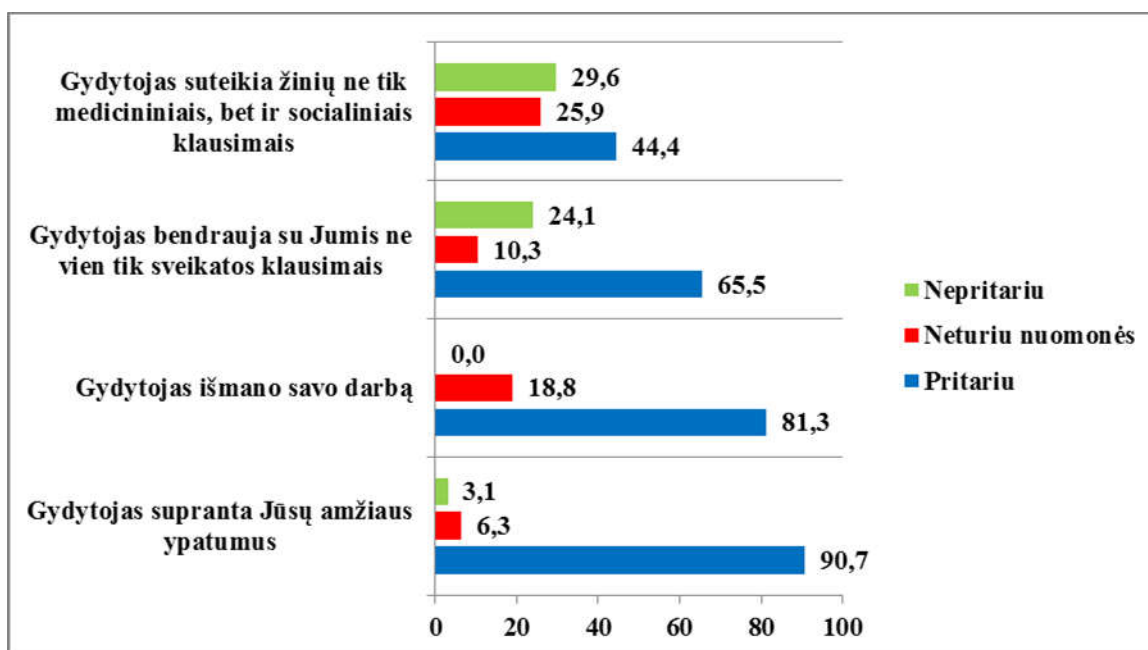
Tiriamųjų buvo klausama, ar šeimos gydytojas informuoja apie jo sveikatos būklę. Kad informuoja apie sveikatos būklę teigiamai atsakė 62,9 proc., neigiamai – 25,7 proc. Teikia informaciją apie tyrimų rezultatus teigiamai atsakė 77,1 proc., neigiamai – 17,1 proc., apie gydymo

procesą teigiamai atsakė 57,1 proc., neigiamai – 25,7 proc. Kad informuoja apie sveikatos stiprinimą teigiamai atsakė 51,4 proc., o neigiamai – 25,7 proc. tiriamųjų (žr. 1 lentelę).

1 lentelė.
Šeimos gydytojo informacijos teikimas pacientui (proc.)

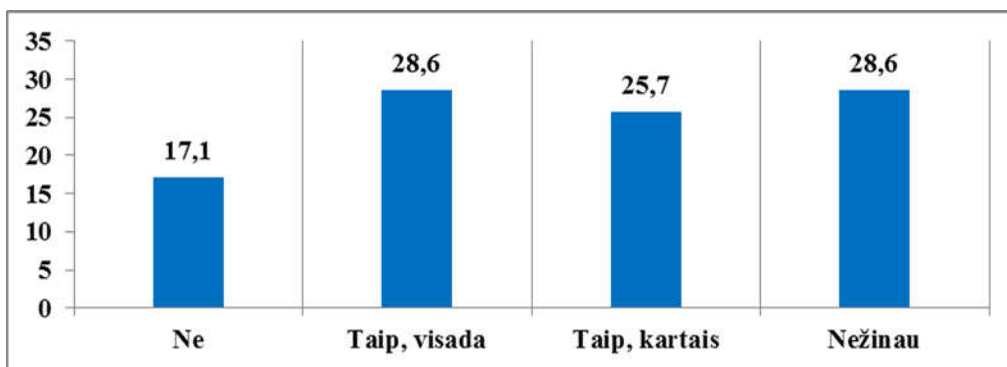
Teiginiai	Taip	Ne
Ar informuoja apie Jūsų sveikatos būklę	62,9	25,7
Ar informuoja apie Jūsų tyrimų rezultatus	77,1	17,1
Ar informuoja apie Jūsų gydymo procesą	57,1	25,7
Ar informuoja apie Jūsų sveikatos stiprinimą	51,4	25,7

Tiriamųjų buvo klausiama apie jų šeimos gydytojo bendravimą su pacientais, apie jų amžiaus ypatumus bei bendravimą kitais klausimais. Kad gydytojas supranta pacientų amžiaus ypatumus pritarė 90,7 proc., nuomonės neturėjo 6,3 proc. ir nepritarė 3,1 proc. 81,3 proc. respondentų teigė, kad gydytojais išmano savo darbą, o savo nuomonės neturėjo 18,8 proc. Kad gydytojais bendrauja su pacientais ne vien tik sveikatos klausimais pritarė 65,5 proc., nuomonės neturėjo 10,3 proc. ir nepritarė 24,1 proc. Kad gydytojas suteikia žinių ne tik medicininiiais, bet ir socialiniais klausimais pritarė 44,4 proc., nuomonės neturėjo 25,9 proc. ir nepritarė 29,6 proc., (žr. 18 pav.).

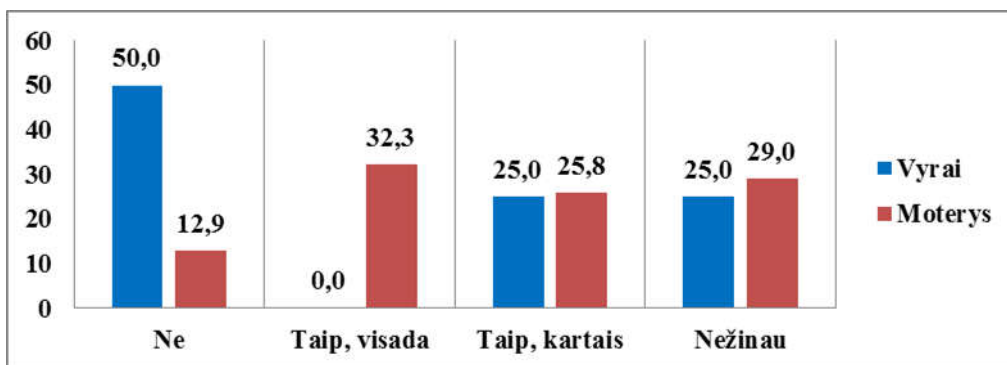
18 pav. Respondentų nuomonė apie jų šeimos gydytoją (proc.)

Tyrimo metu, gyventojų buvo teirujamasi, ar esant reikalui yra galimybė išsikviesti šeimos gydytoją į namus. Daugiausia respondentai nurodė, kad visada yra galimybė išsikviesti šeimos gydytoją į namus arba nežino ar tai įmanoma (po 28,6 proc.). Kad kartais yra galimybė išsikviesti nurodė 25,7 proc., o kad nėra galimybės nurodė 17,1 proc. apklaustųjų (žr. 19 pav.).

19 pav. Šeimos gydytojo išsikvietimas į namus (proc.)

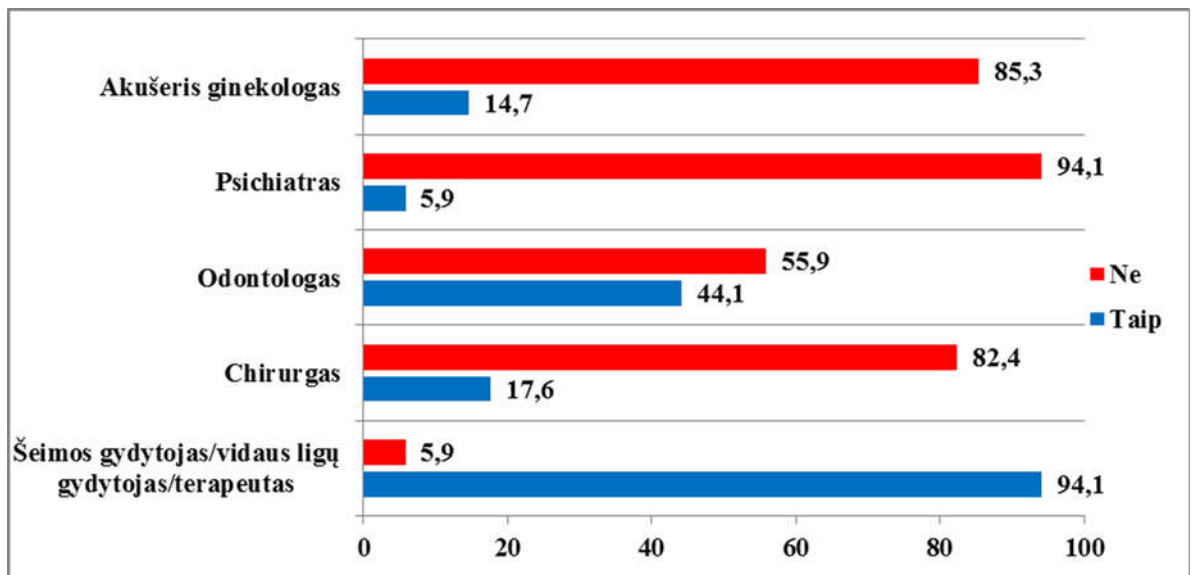
Analizuojant duomenis pagal lytį, matome, kad 50,0 proc. vyrų ir 12,9 proc. moterų neturi galimybės esant reikalui išsikviesti šeimos gydytojo į namus. 32,3 proc. moterų – visada. 25,8 proc. moterų ir 25,0 proc. vyrų teigė, kad kartais bei 29,0 proc. moterų ir 25,0 proc. vyrų nežino ar esant reikalui turėtų galimybę išsikviesti šeimos gydytoją į namus (žr. 20 pav.).

20 pav. Šeimos gydytojo išsikvietimas į namus, lyginant pagal lytį (proc.)

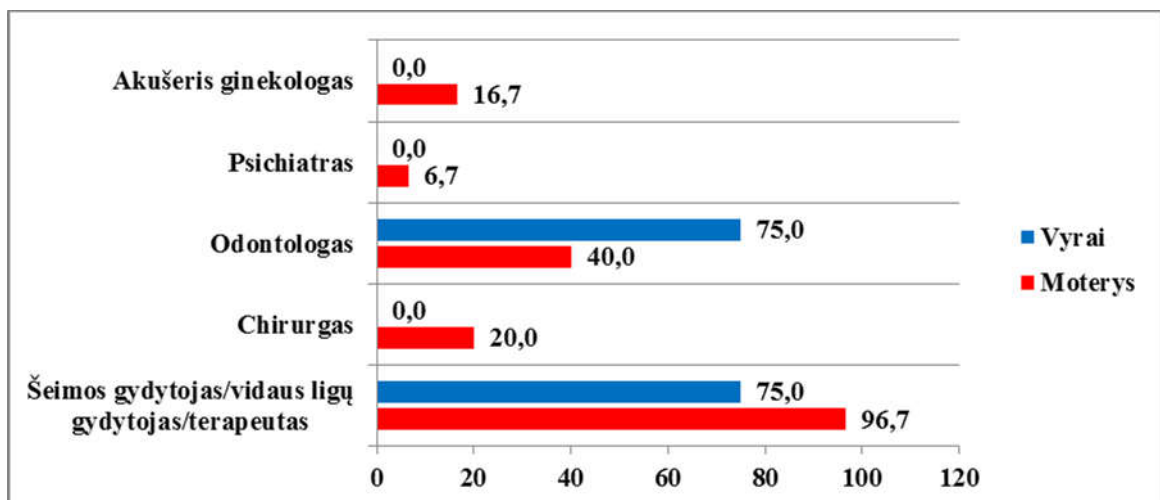
4. LANKYMASIS PAS GYDYTOJUS BE SIUNTIMO

Dažniausia per paskutinius 12 mėn. 94,1 proc. respondentų kreipėsi pas šeimos gydytoją/vidaus ligų gydytoją/terapeutą ir 44,1 proc. - odontologą. Mažiausiai kreipėsi pas psichiatrą 5,9 proc. respondentų, 14,7 proc. – akušerį ginekologą ir 17,6 proc. – chirurgą (žr. 21 pav.).

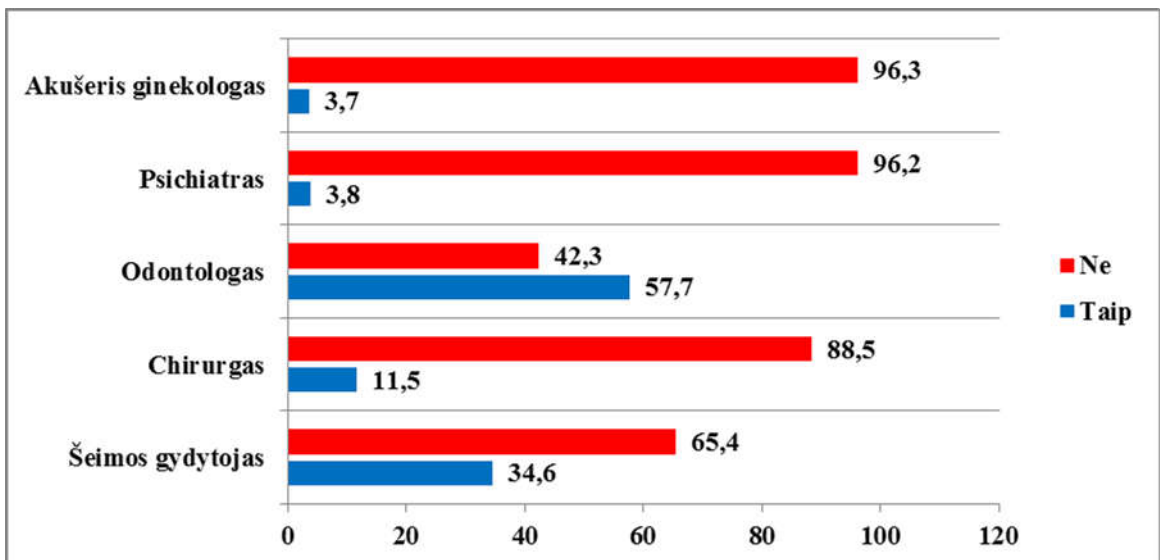
21 pav. Gydytojai, pas kuriuos respondantai kreipėsi per paskutinius 12 mėn. be siuntimo (proc.)

Analizuojant duomenis pagal lytį, 96,7 proc. moterų dažniausiai kreipėsi pas šeimos gydytoją/vidaus ligų gydytoją/terapeutą. 40,0 proc. moterų kreipėsi pas odontologą, 20,0 proc. – chirurgą, 16,7 proc. – akušerį ginekologą ir 6,7 proc. – psichiatrą. 75,0 proc. vyrų dažniausiai kreipėsi pas odontologą ir šeimos gydytoją/vidaus ligų gydytoją/terapeutą (žr. 22 pav.).

22 pav. Gydytojai, pas kuriuos respondantai kreipėsi per paskutinius 12 mėn., lyginant pagal lytį (proc.)

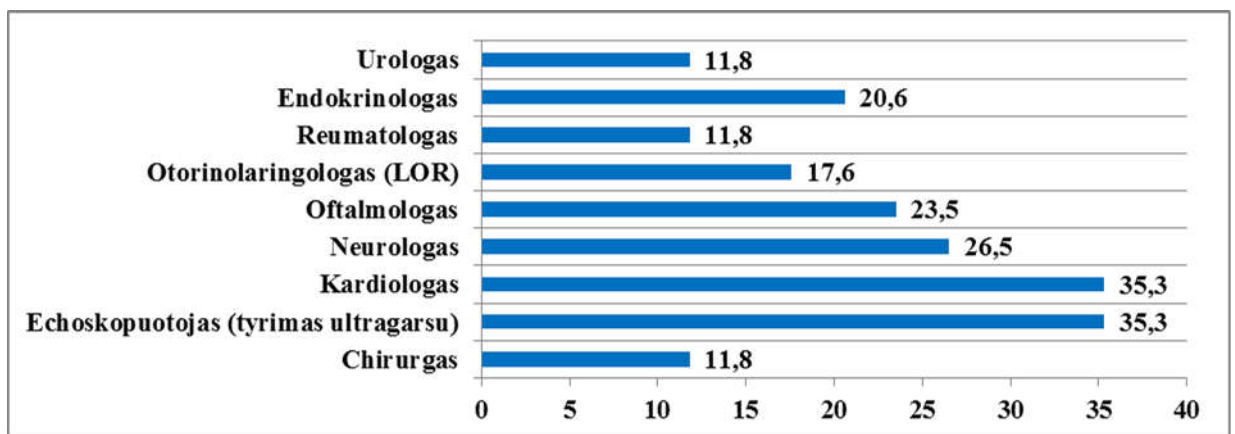
Tiriamųjų buvo klausiama pas kuriuos gydytojus prieš patenkant reikia ilgiausiai laukti. 57,7 proc. respondentų nurodė, kad ilgiausiai reikia laukti pas odontologą, 34,6 proc. - šeimos gydytoją, 11,5 proc. - chirurgą. 3,7 proc. nurodė, kad trumpiausiai reikia laukti pas akušerį ginekologą, 3,8 proc. - psichiatrą, 11,5 proc. - chirurgą (žr. 23 pav.).

23 pav. Gydytojai, pas kuriuos pacientui prieš patenkant reikia ilgai laukti (proc.)

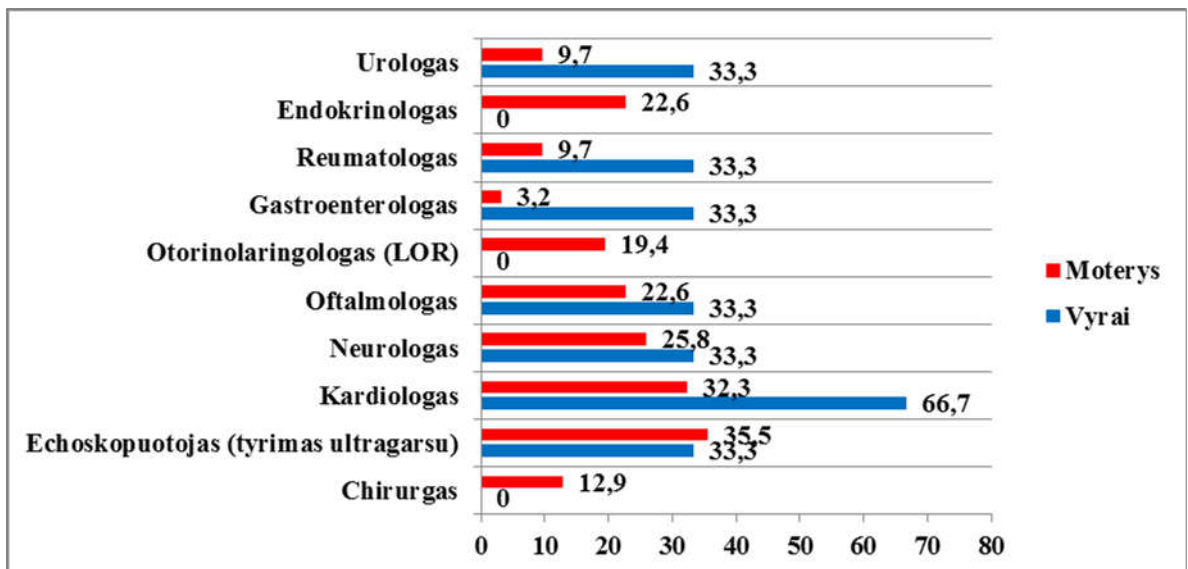
5. LANKYMASIS PAS GYDYTOJUS SU SIUNTIMU

Dažniausia per paskutinius 12 mėn. po 35,3 proc. apklaustųjų kreipėsi pas kardiologą ir echoskopuotoją (ultragarsu). 26,5 proc. kreipėsi pas neurologą, 23,5 proc. – oftalmologą, 20,6 proc. – endokrinologą ir 17,6 proc. – otorinolaringologą. Po 11,8 proc. pas urologą, reumatologą ir chirurgą (žr. 24 pav.).

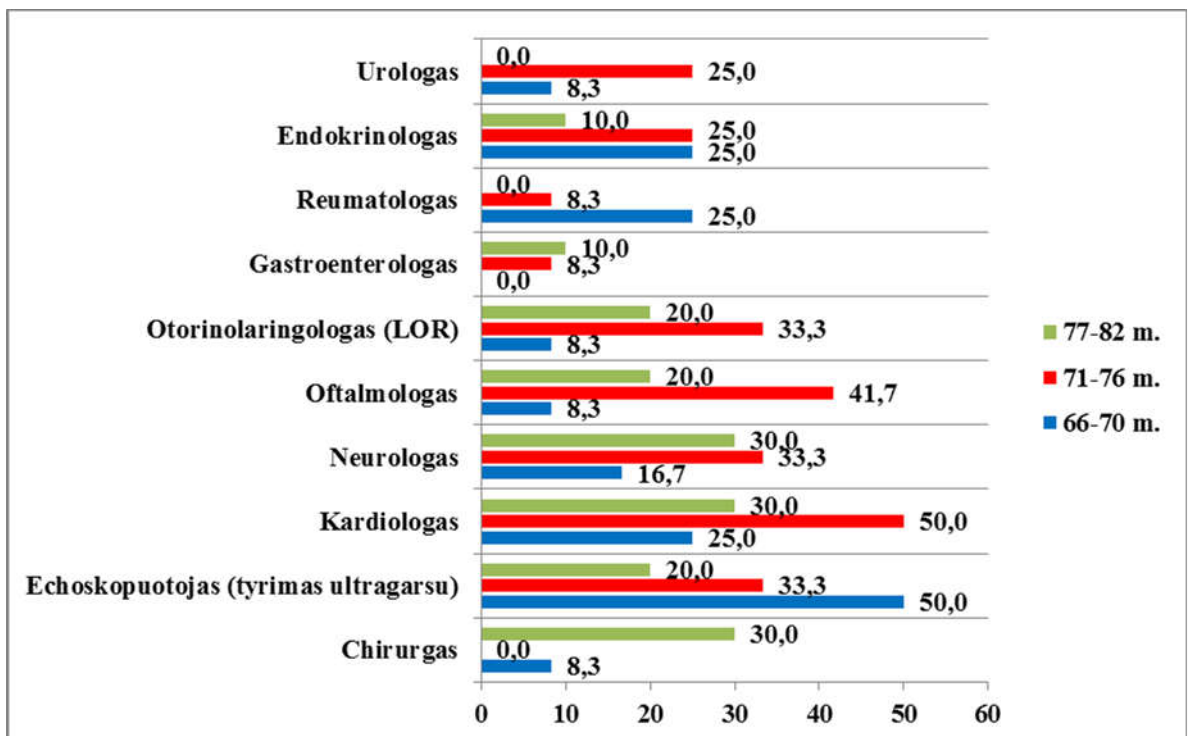
24 pav. Gydytojai, pas kuriuos dažniausiai kreipėsi pacientai per paskutinius 12 mėn. su siuntimu (proc.)

Analizuojant duomenis pagal lytį, 66,7 proc. vyrų dažniausiai kreipėsi pas kardiologą, po 33,3 proc. vyrų kreipiasi pas urologą, reumatologą, gastroenterologą, oftalmologą, neurologą ir echoskopuotoją (ultragarsu). 35,5 proc. moterų dažniausiai kreipėsi pas echoskopuotoją (ultragarsu). 32,3 proc. – kardiologą, 25,8 proc. – neurologą, 22,6 proc. – oftalmologą, 19,4 proc. – otorinolaringologą, 12,9 proc. – chirurgą (žr. 25 pav.).

25 pav. Gydytojai, pas kuriuos dažniausiai kreipėsi pacientai per paskutinius 12 mėn., lyginant pagal lytį (proc.)

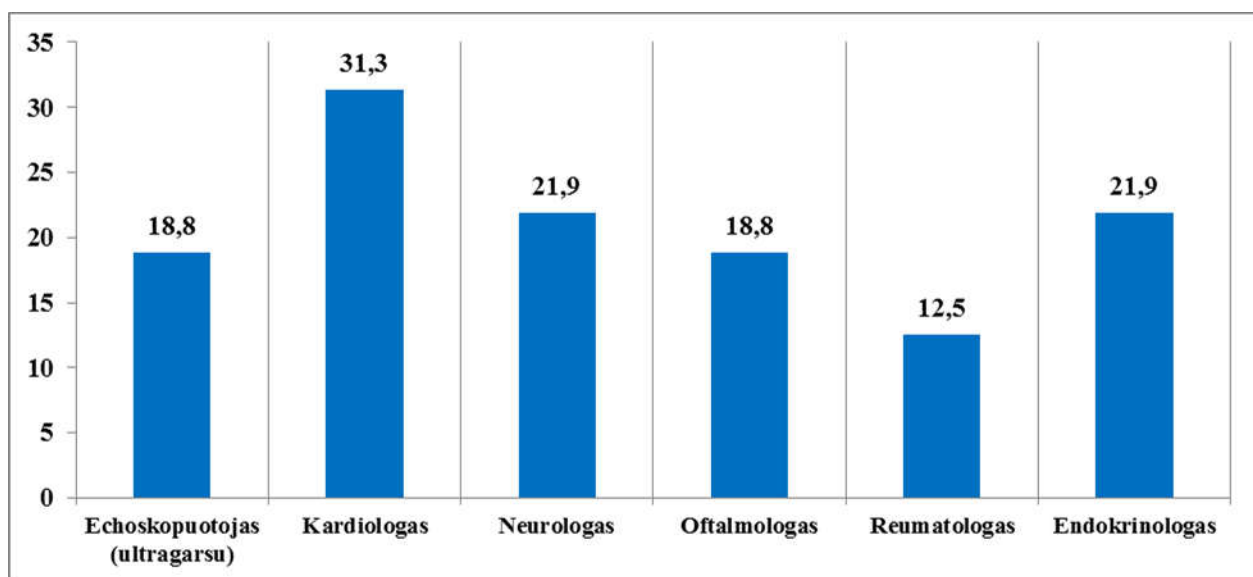
Analizuojant duomenis pagal amžių, matome, kad dažniausiai 66 – 70 metų amžiaus tiriamieji kreipėsi pas echoskopuotoją (50,0 proc.), 71 – 76 metų amžiaus pas kardiologą (50,0 proc.) ir oftalmologą (41,7 proc.) ir 77 – 82 metų amžiaus pas neurologą, kardiologą ir chirurgą (po 30,0 proc.) (žr. 26 pav.).

26 pav. Gydytojai, pas kuriuos dažniausiai kreipėsi pacientai per paskutinius 12 mėn., lyginant pagal amžiaus grupes (proc.)

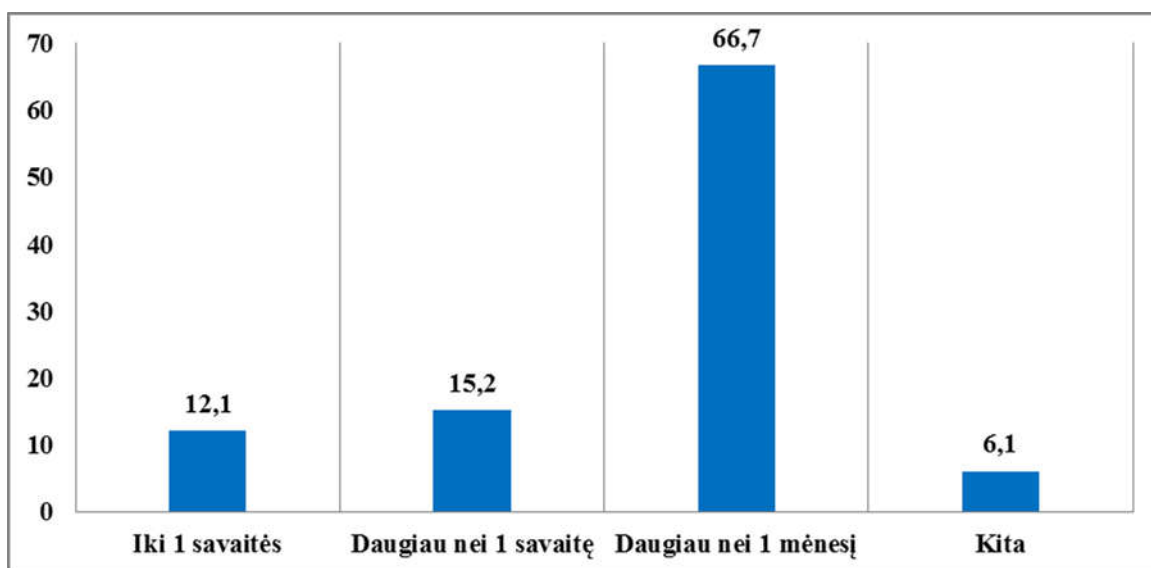
Remiantis gautais duomenimis, prieš patenkant pas gydytoją, 31,3 proc. apklaustųjų ilgiausiai turėjo laukti pas kardiologą, po 21,9 proc. apklaustųjų nurodė, kad ilgiausiai turėjo laukti reikia pas neurologą ir endokrinologą, po 18,8 proc. pas echoskopuotoją (ultragarsu) ir oftalmologą bei 12,5

proc. nurodė pas reumatologą (žr. 27 pav.). Dauguma moterų ir vyrų dažniausiai turėjo laukti pas echoskopuotoją, radiologą, ortopedą-traumatologą, nefrologą ir infekcinių ligų gydytoją.

27 pav. Gydytojai, pas kuriuos prieš patenkant pacientai turi laukti ilgai (proc.)

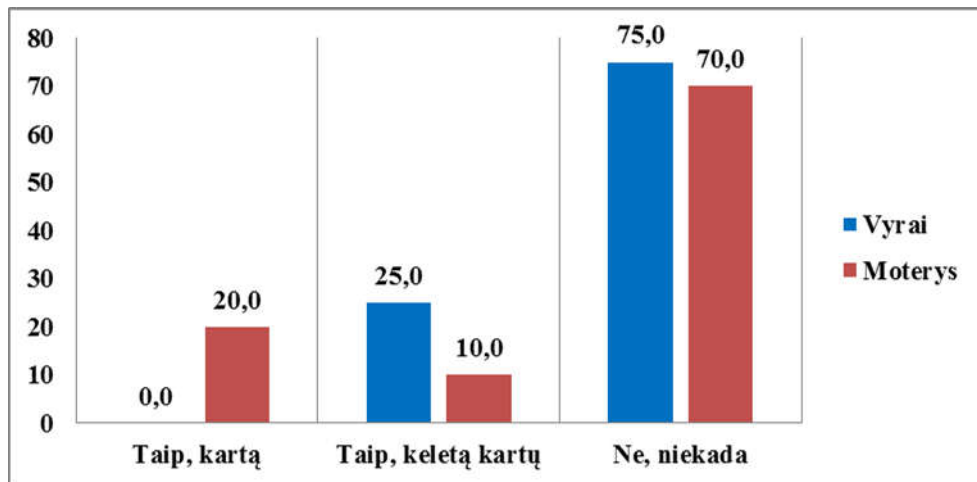
Tyrimo metu respondentų buvo paklausta, ar jiems ilgai reikia laukti norint patekti pas gydytoją specialistą. 66,7 proc. nurodė, kad laukti tenka daugiau nei 1 mėn., 15,2 proc. – daugiau nei 1 savaitę, 12,1 proc. – iki 1 savaitės ir 6,1 proc. – kitas neįvardintas laikas (žr. 28 pav.). Daugiausia 70,0 proc. moterų tenka laukti daugiau nei 1 mėn., po 33,3 proc. vyrų – iki savaitės, daugiau nei 1 sav. ir daugiau nei 1 mėn.

28 pav. Laikas nuo registracijos pas gydytoją specialistą iki vizito (proc.)

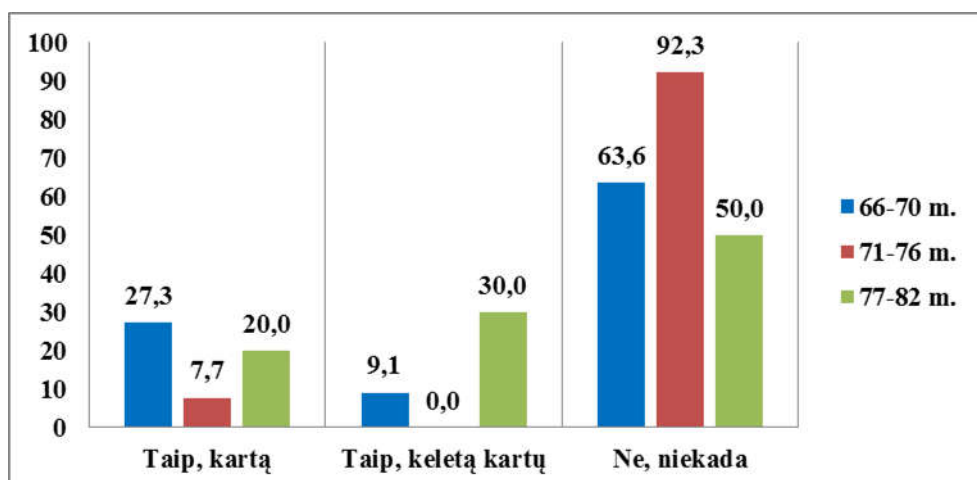
6. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ ELGESYS SU PACIENTU, JŲ ATLIEKAMAS DARBAS BEI PACIENTŲ FINANSINĖS GALIMYBĖS ĮSIGYJANT GYDYMO PROCEDŪRAS, VAISTUS

Pacientai lankydami pas sveikatos specialistus, kartais skundžiasi, kad specialistai nepagarbiai elgiasi su jais, matydami, kad yra vyresnio amžiaus. Atsižvelgiant į lytį nepagarbą kartą iš sveikatos specialistų jautė 20,0 proc. moterų. Keletą kartų jautė 25,0 proc. vyrų ir 10,0 proc. moterų. Niekada nejautė nepagarbos 75,0 proc. vyrų ir 70,0 proc. moterų (žr. 29 pav.).

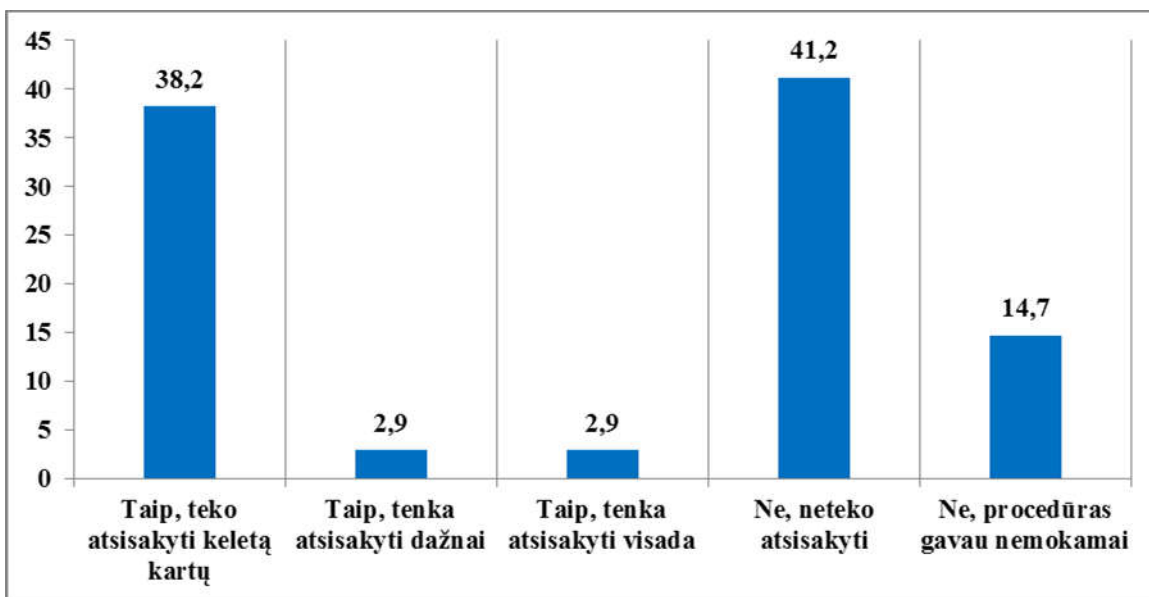
29 pav. Sveikatos specialistų elgesys su pacientais dėl jų amžiaus, lyginant pagal lytį (proc.)

Remiantis gautais duomenimis ir lyginant pagal amžių, matome, kad didžioji dauguma tiriamųjų, kurių amžius nuo 66 metų iki 82 metų nėra jautę nepagarbos iš sveikatos specialistų. 27,3 proc. 66 – 70 metų, 20,0 proc. 77 – 82 metų ir 7,7 proc. 71 – 76 metų amžiaus nepagarbą jautė kartą. 30,0 proc. 77 – 82 metų ir 9,1 proc. 66 – 70 metų amžiaus nepagarbą jautė keletą kartų (žr. 30 pav.).

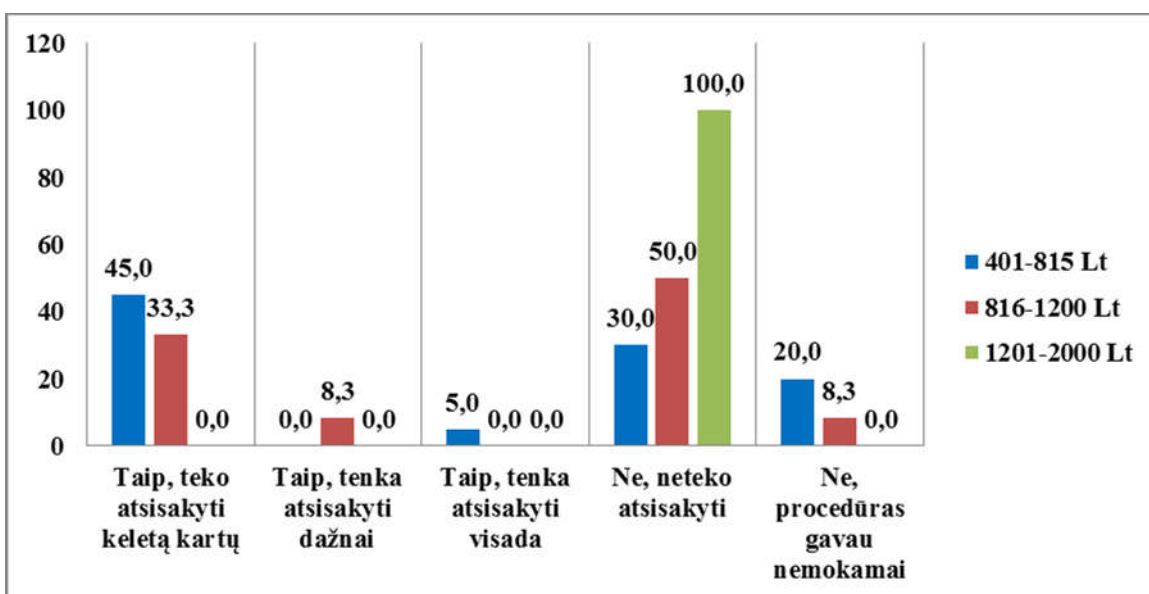
30 pav. Sveikatos specialistų elgesys pacientams dėl jų amžiaus, lyginant pagal amžiaus grupes (proc.)

Respondentų buvo teirujamasi, kaip dažnai jie gali sau leisti įsigyti paskirtas procedūras ir, kaip dažnai jiems reikia tų procedūrų atsisakyti, dėl neprieinamos kainos. 41,2 proc. apklaustųjų teigė, kad neteko atsisakyti paslaugų, 38,2 proc. – teko atsisakyti keletą kartų, 14,7 proc. – neteko, nes procedūras gavo nemokamai ir po 2,9 proc. – teko dažnai ir visada (žr. 31 pav.).

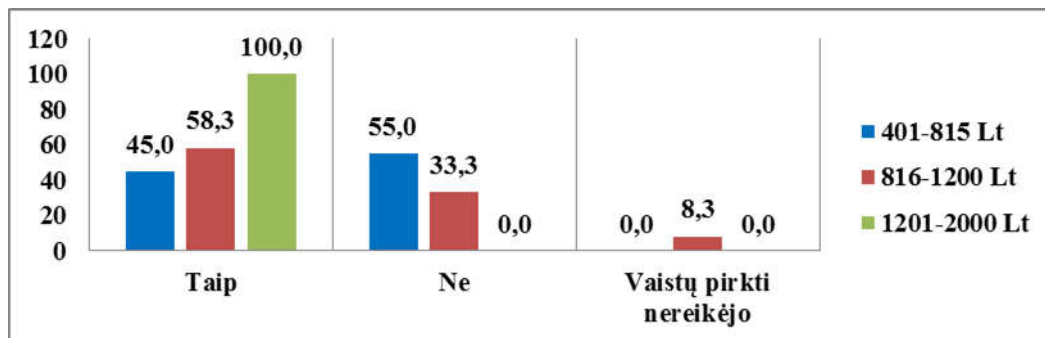
31 pav. Diagnostikos procedūrų atsisakymas dėl didelės paslaugų kainos (proc.)

Analizuojant duomenis pagal mėnesio pajamas, matome, kad 45,0 proc. tiriamųjų, kurių pajamos 401 – 815 Lt ir 33,3 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt teko atsisakyti diagnostinių procedūrų keletą kartų. 8,3 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt tenka atsisakyti dažnai, o 5,0 proc. turinčių 401 – 815 Lt pajamų tenka atsisakyti visada. 30,0 proc. (401 – 815 Lt), 50,0 proc. (816 – 1200 Lt) ir 100,0 proc. (1201 – 2000 Lt) neteko atsisakyti. 20,0 proc. ir 8,3 proc. procedūras gavo nemokamai (žr. 32 pav.).

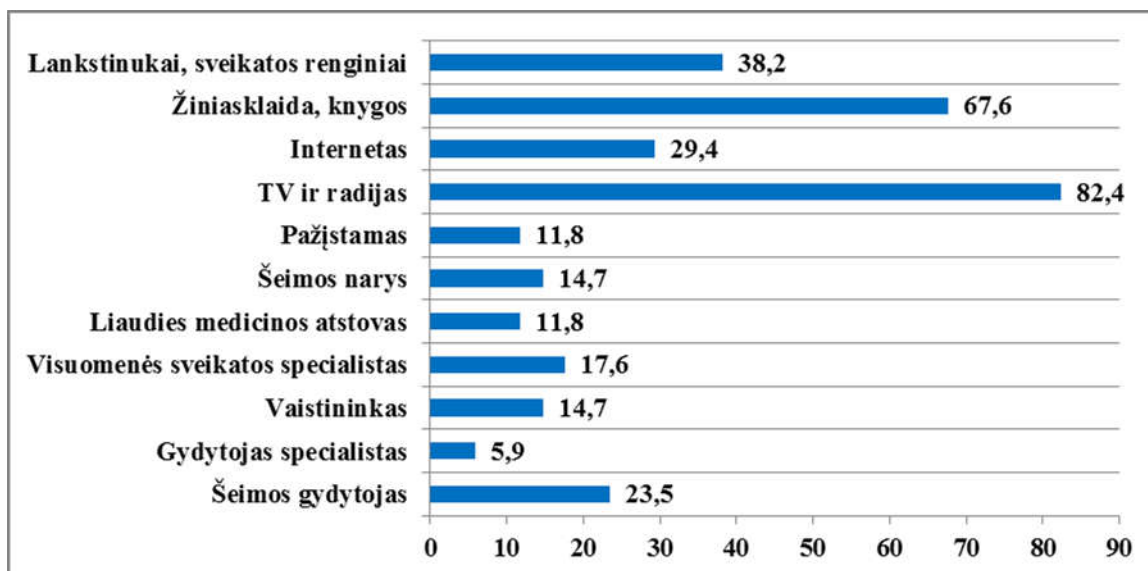
32 pav. Diagnostikos procedūrų atsisakymas dėl didelės paslaugų kainos, lyginant pagal mėnesio pajamas (proc.)

Lyginant tyrimo rezultatus su mėnesio pajamomis, matome, kad 45,0 proc. tiriamųjų, kurių pajamos 401 – 815 Lt, 58,3 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt ir 100,0 proc., kurių pajamos 1201 – 2000 Lt kyla finansinių sunkumų įsigyjant gydytojo paskiriamus vaistus. 55,0 proc., kurių pajamos 401 – 815 Lt ir 33,3 proc., kurių pajamos 816 – 1200 Lt finansinių sunkumų nekyla, o 8,3 proc. su 816 – 1200 Lt mėnesio pajamomis vaistų pirkti nereikėjo (žr. 33 pav.).

33 pav. Finansiniai sunkumai įsigyjant gydytojo paskiriamus vaistus, lyginant pagal mėnesio pajamas (proc.)

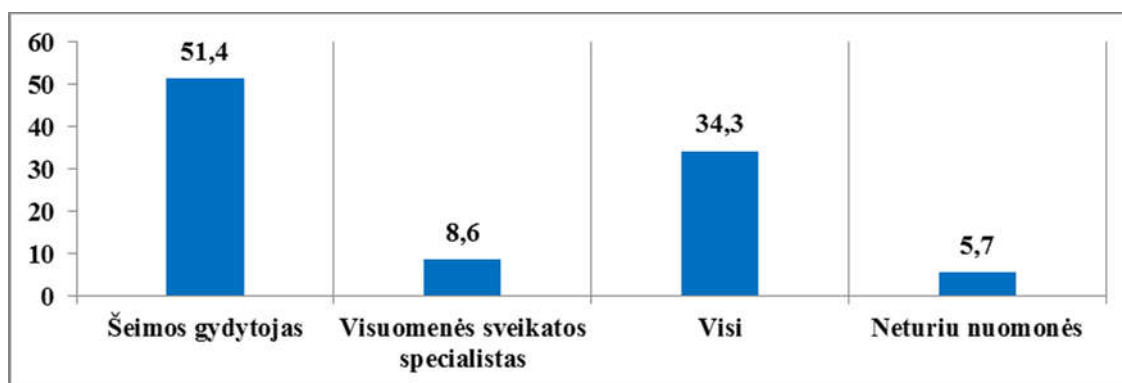
Dažniausia 82,4 proc. respondentų apie sveiką gyvenimo būdą, sveikos mitybos principus, fizinio aktyvumo reikšmę ir žalingų įpročių žalą sužino iš televizijos ir radijo. 67,6 proc. iš žiniasklaidos bei knygų, 38,2 proc. iš lankstinukų ar sveikatos renginių, 29,4 proc. iš interneto, 23,5 proc. iš šeimos gydytojo (žr. 34 pav.). Beveik dauguma vyrų ir moterų apie sveiką gyvenimo būdą, sveikos mitybos principus, fizinio aktyvumo reikšmę, žalingų įpročių žalą sužino iš TV ir radijo, žiniasklaidos, knygų, lankstinukų bei sveikatos renginių.

34 pav. Informacijos šaltiniai, iš kurių dažniausiai pacientai sužino apie sveiką gyvenimo būdą, sveikos mitybos principus, fizinio aktyvumo reikšmę, žalingų įpročių žalą (proc.)

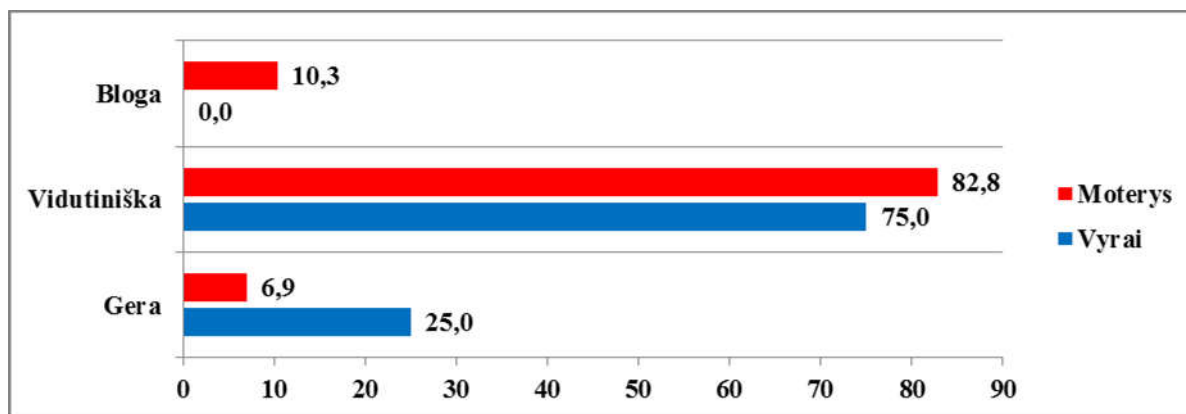
Tyrimo metu daugiau nei pusė apklaustųjų (51,4 proc.) teigė, kad svarbiausias specialistas formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius yra šeimos gydytojas. 34,3 proc. teigė, kad visi specialistai

yra svarbūs, 8,6 proc. – visuomenės sveikatos specialistas ir 5,7 proc. neturėjo savo nuomonės (žr. 35 pav.).

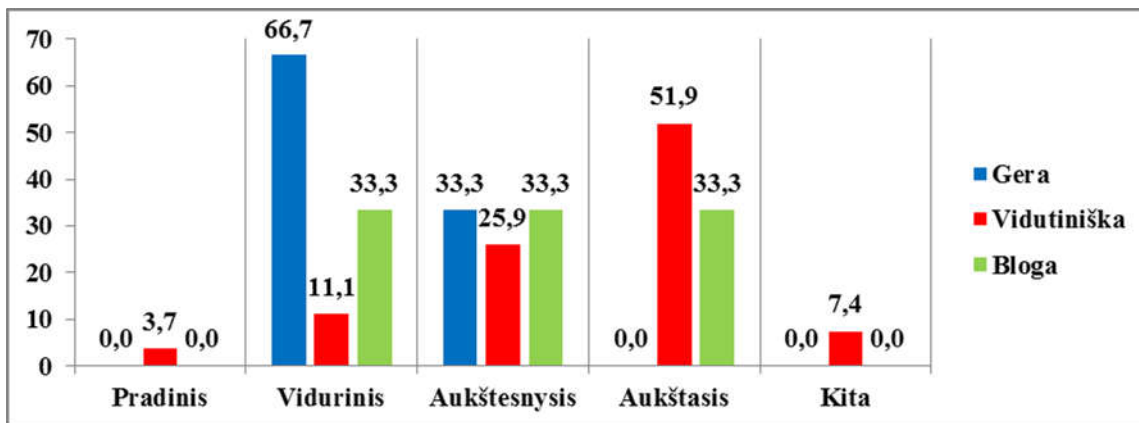
35 pav. Svarbiausi specialistai formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius (proc.)

Vienas pagrindinių rodiklių apie respondentų sveikatą yra savos sveikatos vertinimas. Tyrimo duomenimis 78,8 proc. visų respondentų dabartinę savo sveikatą vertino vidutiniškai (82,8 proc. moterų, 75,0 proc. vyrų). 25,0 proc. moterų ir 6,9 proc. vyrų atsakė, kad jų sveikata yra gera, o 10,3 proc. moterų nurodė, kad jų sveikata yra bloga (žr. 36 pav.).

36 pav. Savo sveikatos vertinimas, lyginant pagal lytį (proc.)

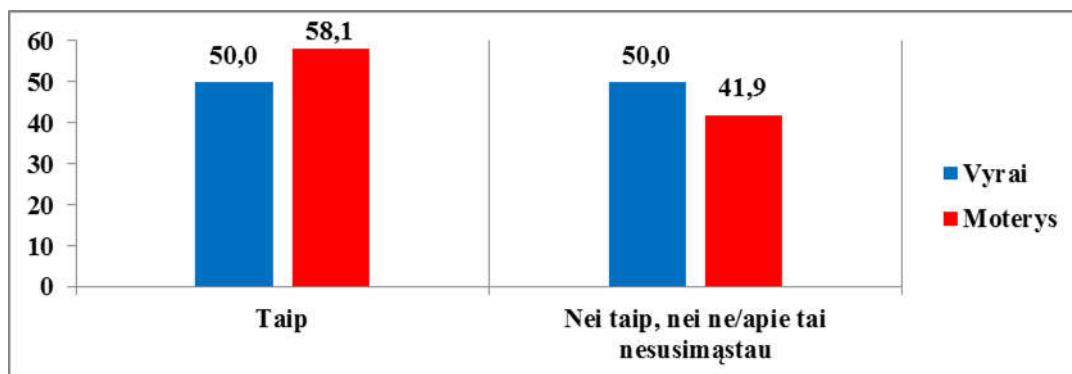
Daugiausia 66,7 proc. vidurinį išsilavinimą turintys tiriamieji nurodė, kad savo sveikatą vertina gerai. 33,3 proc. respondentų turinčių aukštesnį išsilavinimą savo sveikatą vertina gerai. Vidutiniškai savo sveikatą vertina 51,9 proc. turinčių aukštą išsilavinimą, 25,9 proc. – aukštesnį, 11,1 proc. – vidurinį, 7,4 proc. – kita išsilavinimą turintys respondentai bei 3,7 proc. turintys pradinį išsilavinimą. Po 33,3 proc. respondentų, kurių išsilavinimas vidurinis, aukštesnysis ir aukštasis, savo sveikatą vertina kaip bloga (žr. 37 pav.).

37 pav. Savo sveikatos vertinimas, lyginant pagal išsilavinimą (proc.)

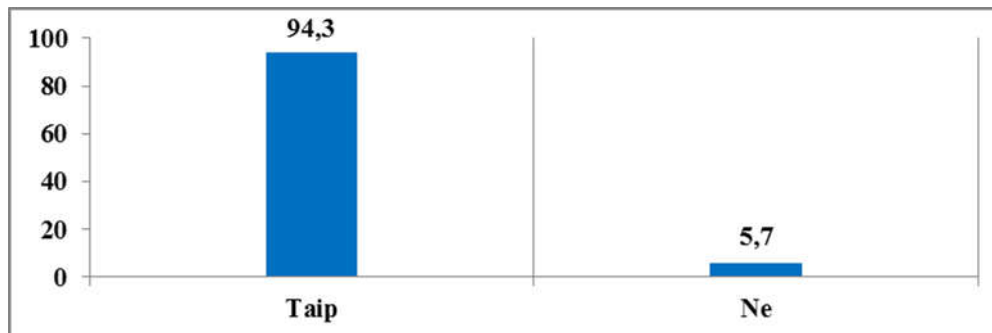
7. PACIENTŲ GYVENIMO SĄLYGOS

Analizuojant duomenis pagal lytį, tiek vyrai, tiek moterys savo gyvenimą įvertino patenkinamai. 58,1 proc. moterų ir 50,0 proc. vyrų yra patenkinti savo gyvenimu. 50,0 proc. vyrų ir 41,9 proc. moterų nesusimąsto ar jie yra patenkinti savo gyvenimu (žr. 38 pav.). Visi tyrime dalyvavę respondantai teigė, kad negyvena ir neprižiūri žmogaus, kuriam reikalinga nuolatinė slauga. Taip pat 91,4 proc. tiriamųjų nurodė, kad gyvena mieste ir 8,6 proc. – kaime.

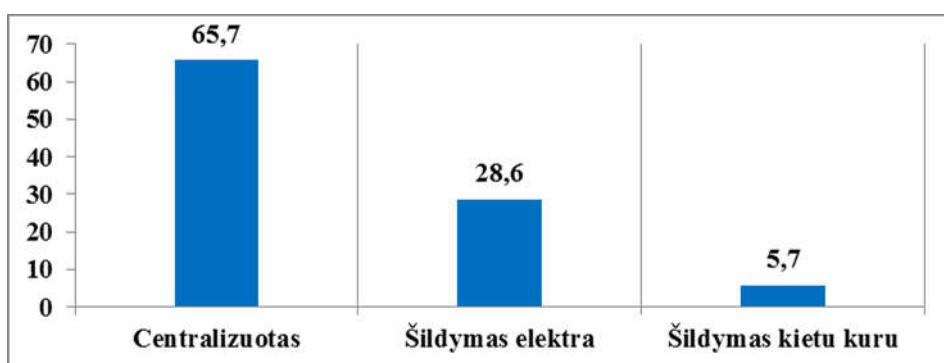
38 pav. Ar esate patenkintas (-a) savo gyvenimu, lyginant pagal lytį (proc.)

Beveik visi (94,3 proc.) apklausoje dalyvavę respondantai turi skalbimo mašinas. 5,7 proc. atsakė, kad skalbimo mašinos neturi (žr. 39 pav.). Taip pat visi tyrime dalyvavę tiriamieji teigė, turintys namuose dušą/vonia, kur gali nusiprausti.

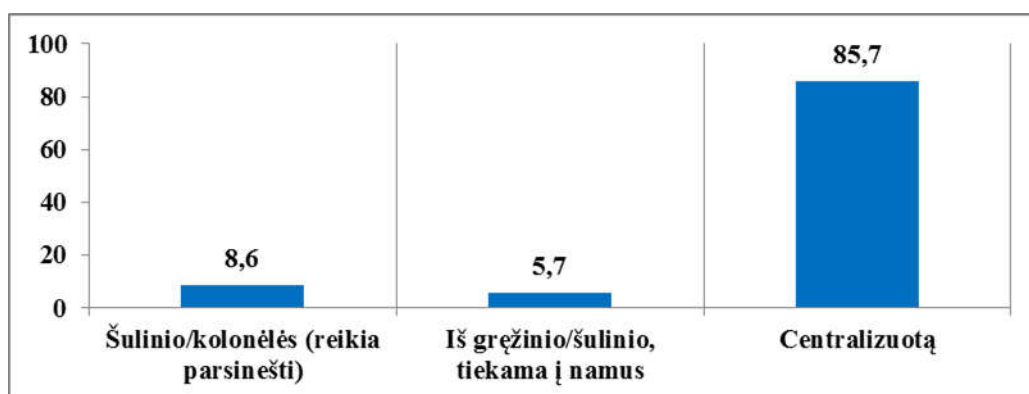
39 pav. Ar turite skalbimo mašiną (proc.)

Daugiau nei pusė respondentų (65,7 proc.) turi centralizuotą šildymą. 28,6 proc. savo būstą šildosi elektra, o 5,7 proc. kietu kuru (žr. 40 pav.).

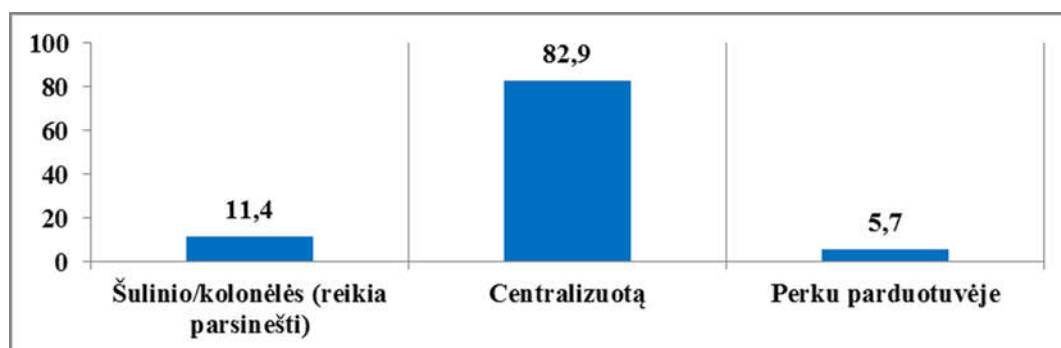
40 pav. Būsto šildymas (proc.)

Didžioji dalis tyrime dalyvavusių respondentų (85,7 proc.) teigė, kad butyje naudoja centralizuotą vandenį. 8,6 proc. respondentų teigė, kad naudoja iš šulinio/kolonėlės ir 5,7 proc. iš gręžinio/šulinio (žr. 41 pav.).

41 pav. Vandens naudojimas butyje (proc.)

Didžioji dalis apklaustųjų (82,9 proc.) teigė, kad maisto ruošimui naudoja centralizuotą vandenį. 11,4 proc. nurodė, kad iš šulinio/kolonėlės ir 5,7 proc. vandenį perka parduotuvėje (žr. 42 pav.).

42 pav. Vandens vartojimas maisto ruošime (proc.)

Respondentams buvo pateikti 12 teiginių susijusių su bendravimu šeimoje ir draugais bei pasitikėjimas jais. Taip pat ar yra žmonių, į kuriuos jie gali kreiptis ištikus nelaimei ar pasikalbėti.

Didžioji dalis respondentų nurodė, kad turi tiek šeimos narių, tiek draugų palaikymą ir norą pagelbėti įvairiose situacijose. Teigė, kad yra žmonių, su kuriais gali pasikalbėti bet kokiomis temomis ir bus suprasti, gali pasidalinti savo džiaugsmu ir liūdesiu, turi žmonių, kuriems rūpi jų jausmai (žr. 2 lentelę).

2 lentelė.

Respondentų tarpusavio bendravimas ir pasitikėjimas šeimos nariais bei draugais (proc.)

Kintamieji	Sutinku	Nežinau, neturiu nuomonės	Nesutinku
1. Yra žmogus, kuris visada kartu, jeigu man reikia	59,2	7,4	33,3
2. Yra žmogus, su kuriuo galiu pasidalinti džiaugsmu ir liūdesiu	80,0	6,7	13,1
3. Mano šeima stengiasi man pagelbėti	83,3	10,0	6,7
4. Aš gaunu emocinę pagalbą ir palaikymą iš savo šeimos	83,9	9,7	6,5
5. Yra žmogus, su kuriuo jaučiuosi patogiai, ramiai	69,0	13,8	17,3
6. Mano draugai stengiasi man pagelbėti	82,8	13,8	3,4
7. Aš pasikliaunu savo draugais, kai viskas klostosi blogai	70,3	11,1	18,5
8. Aš galiu kalbėti apie savo problemas su šeima	73,3	6,7	20,0
9. Aš turiu draugus, su kuriais galiu pasidalinti džiaugsmu ir liūdesiu	86,7	3,3	10,0
10. Yra žmogus kuriam rūpi mano jausmai	59,2	18,5	22,2
11. Mano šeima nori padėti man priimti sprendimus	72,4	13,8	13,7
12. Aš galiu kalbėti apie savo problemas su draugais	78,6	10,7	10,7

IŠVADOS

- Daugiau nei du trečdaliai Šiaulių miesto respondentų savo sveikatą vertino vidutiniškai. Geriausiai savo sveikatą vertino vyrai ir vidurinį išsilavinimą turintys asmenys.
- Dauguma vyrų ir moterų lankosi valstybinėje sveikatos priežiūros įstaigoje. Per pastaruosius 12 mėn. beveik visiems tiriamiesiems buvo suteiktos ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos.
- Per paskutinius 12 mėn. daugiau nei pusė respondentų nurodė, kad pas šeimos gydytoją lankėsi 3-6 kartus.
- Daugiau nei pusė tiriamųjų pas šeimos gydytoją registravosi telefonu, o daugiau nei trečdalis vietoje registratūroje bendra tvarka. Respondentams registruojantis pas šeimos gydytoją problemų nekyla. Daugiausia teko laukti iki patekimo pas šeimos gydytoją iki vienos savaitės, o prie kabineto – iki 30 min.
- Daugiau vyrų šeimos gydytojas klausė apie svorį, fizinį aktyvumą ir sveikos gyvensenos principus, ar jie rūko, vartoja alkoholinius gėrimus. Gydytojas pacientams dažniausiai patarė keisti savo mitybą, didinti fizinį aktyvumą.
- Daugiau nei pusė tiriamųjų teigė, kad šeimos gydytojas informuoja apie jų sveikatos būklę, tyrimų rezultatus, gydymo procesą bei sveikatos stiprinimą. Kas trečias teigė, kad turi galimybę esant reikalui išsikviesti šeimos gydytoją į namus.
- Per paskutinius 12 mėnesių daugiausia tiriamieji kreipėsi į šeimos gydytoją/vidaus ligų gydytoją/terapeutą ir odontologą.
- Daugiau nei pusė respondentų teigė, kad ilgiausiai reikia laukti pas odontologą, trečdalis nurodė, kad pas šeimos gydytoją. Trumpiausiai tenka laukti pas akušerį ginekologą, psichiatrą bei chirurgą. Per paskutinius 12 mėnesių, dažniausia tiriamieji kreipėsi pas kardiologą ir echoskopuotoją. Vyrai dažniausiai kreipėsi pas kardiologą, o moterys pas kardiologą ir echoskopuotoją.
- Tyrimo duomenimis, daugiau nei trečdalis ilgiausiai turi laukti patekimo pas kardiologą. Beveik kas penktas pas echoskopuotoją. Daugiau nei pusei tiriamųjų teko laukti daugiau nei 1 mėn.
- Daugiau nei du trečdaliai tiriamųjų neįvertino nepagarbos iš sveikatos specialistų.
- Kas antram respondentui neteko atsisakyti diagnostikos procedūrų dėl didelės kainos, o beveik kas trečiam teko atsisakyti keletą kartų. Kas antras tiriamasis, kurio pajamos siekė 401 – 815 Lt kilo finansinių sunkumų įsigyjant paskirtus vaistus, kas trečiam, kurio pajamos 816 – 1200 Lt finansinių sunkumų nekilo.
- Daugiau nei pusė vyrų ir moterų teigė, kad apie sveiką gyvenimo būdą, sveikos mitybos principus, fizinio aktyvumo reikšmę bei žalingų įpročių žalą sužino iš TV ir radijo, žiniasklaidos ir knygų. Daugiau nei trečdalis ir lankstinukų ir sveikatos renginių, kas trečias iš interneto.

- Beveik visi respondentai namuose turėjo skalbimo mašiną, dušą/vonią. Daugiau nei pusė turėjo centralizuotą būsto šildymą bei naudojo centralizuotą vandenį buityje ir maisto ruošime.
- Daugiau nei du trečdaliai respondentų nurodė, kad turi tiek šeimos narių, tiek draugų palaikymą ir norą pagelbėti įvairiose situacijose. Teigė, kad yra žmonių, su kuriais gali pasikalbėti bet kokiomis temomis ir bus suprasti, gali pasidalinti savo džiaugsmu ir liūdesiu, turi žmonių, kuriems rūpi jų jausmai.